

Verkiezingen 2017 en ons pensioen

7 maart 2017

Richard Pauw

FOKKE & SUKKE

HEBBEN ZICH VOORGENOMMEN NU ECHT
HUN PENSIOEN TE REGELEN

...TWEEDEPEILERPENSIOEN...
...RE..SERVERINGS...
RUIMTE...

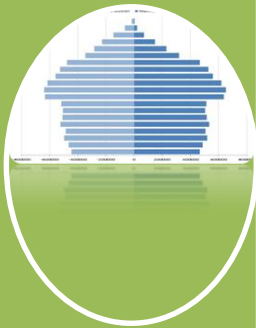
Quiz

Heeft u een telefoon met internet?
Ga naar kahoot.it en doe mee

2 ^{de} pijler	SP	PvdA	GroenLinks	CDA	50Plus	ChristenUnie	SGP	D66	VVD	PVV
Verdere versoering	Max 40,4% aftrekbaar	Max. verplichtstelling 74.000	Fiscaal aftoppen 74.000	-	-	Fiscaal aftoppen 54.000	Fiscaal aftoppen 54.000	Max. verplichtstelling 54.000	-	-
Doorsnee-premie	-	-	-	-	-	Afschaffen	Afschaffen	Afschaffen	Afschaffen	-
Contract	Huidig stelsel?	1B/4C, geen individuele potten	4A/B/C, 1B?	4C	Huidig stelsel?	4A/B/C	4A/B	4A/B	4A/B/C	Huidig stelsel?
Flexibilisering	-	Eenmalige uitkering	-	Eenmalige uitkering	-	Aflossen eigen woning met pensioenpremie, bijv. via premie-holidays	Eenmalige uitkering en aflossen eigen woning met pensioen-premie	Eenmalige uitkering en premie-holidays	Eenmalige uitkering	-
Vrije keuze uitvoerder	-	- (maar wat betekent vrije keuze boven max. verplichtstelling tot een ton?)	- (Vrije keuze deelnemer geschrapd)	-	-	Vrije keuze deelnemer		Vrije keuze deelnemer	-(Vrije keuze deelnemer geschrapd)	-

Waar knelt het huidige pensioenstelsel?

Demografie:
verhouding
werkenden
en
niet-
werkenden

Meer
volatiliteit in
economie

Vertrouwen

Afhanke-
lijkheid
lage
rente

Veran-
dering
arbeids-
markt

Lang leven

Wat is het vooruitzicht

Wij vrezen meer van hetzelfde:

- Langdurig **geen** indexatie
- **Verlaging** van de aanspraken
- **Verlaging** van de pensioenen

Perspectiefnota toekomst pensioenstelsel (juli 2016)

- Geen definitieve keuzes door kabinet

Toereikend pensioen voor alle werkenden

1. Afschaffen doorsneesystematiek (enige besluit): degressieve opbouw
2. IV-CR (persoonlijk pensioenvermogen met collectieve risicodeling en I-B (ambitieovereenkomst genoemd) interessant
3. Keuzevrijheid en maatwerk

Bijlagen: veel opties maar geen weging!

Variant I-B:

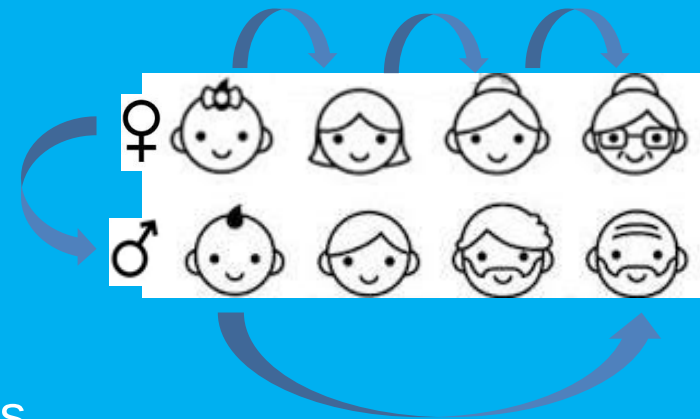
1. Nieuwe uitkeringsovereenkomst met **voorwaardelijke** toezegging gericht op **geïndexeerd** pensioen
 - Meer risico bij de deelnemer
 - Geen zekerheidsmaat, dus variabele uitkering
2. Handhaving **verplichtstelling**
3. Van doorsneepremie naar **degressieve opbouw**
 - Sluit beter aan bij arbeidsmarkt?
 - Einde herverdeling van jong naar oud.
4. Transitievraagstuk (afschaffen doorsneepremie, invaren oude rechten)

Variant IV-C: persoonlijk pensioenvermogen met collectieve risicodeling

- De premie staat vast en de uitkomst is variabel
- Elke deelnemer heeft een eigen vermogen dat belegd wordt
- De risico's worden collectief gedeeld
- Verdeelregels voor schokken financiële risico's
- Maatwerk in beleggingsbeleid

Uitgangspunten van de Pensioenfederatie voor nieuw pensioencontract (1)

- Brede collectiviteit en risicodeling (daarom ook: verplichtstelling)
- Toereikende pensioenen → verwachtingsmanagement
- Welke risico's willen we delen binnen het collectief (actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden)?
 - Langleven
 - Beleggingen
 - Rente
 - Inflatie
- Met wie willen we risico's delen?
 - *Binnen* generaties of *tussen* generaties

Uitgangspunten van de Pensioenfederatie voor nieuw pensioencontract (2)

- Stabiele premie en stabiele uitkering
- Lage uitvoeringskosten (fiscale eenvoud)
- Sociale partners & beroepsgenoten gaan over contract
- Transparantie voor deelnemers is een vereiste
Wat we gaan doen, is uitlegbaar
- Nieuw pensioencontract moet alternatief zijn naast bestaande contracten

Conclusie

- Beide contractvarianten hebben verschillende consequenties. De ambitieovereenkomst (I-B) geeft wat betreft bescherming van de deelnemer en het behalen van welvaartswinst een positief beeld, maar juridisch kwetsbaar
- Vanuit communicatief oogpunt biedt het persoonlijk pensioenvermogen (IV-C) met risicodeling kansen om een aantal misvattingen te bestrijden
- Uit het onderzoek blijkt dat variant IV-C minder bescherming biedt dan variant I-B. IV-C scoort vooral matig op het punt van de collectieve risicodeling. Dat kan tot gevolg hebben dat in IV-C de verplichtstelling in gevaar komt.
- Goede prototypes van de SER doorontwikkelen en opnieuw modeleren

Hoe gaat het nu verder

- De uitkomsten stemmen om optimisme: Beide varianten kennen sterke punten en verbeterpunten
- Maar verdere doorontwikkeling is nodig
- We gaan verder samen met sociale partners en de SER
- Ook overheid is nodig: de verplichtstelling en een eenvoudige en passende fiscale facilitering is cruciaal
- Een alternatief contract moet naast de bestaande contracten komen

Doel: kort na de verkiezingen moet er een voorstel liggen, zodat het nieuwe kabinet daarmee aan de slag kan

Wat vindt u?

- Wat vindt u belangrijk in het toekomstig pensioencontract?
- Wat is uw grootste angst ten aanzien van het pensioenstelsel?
- Wat is uw vurigste wens ten aanzien van het pensioenstelsel?

We gaan weer naar kahoot.it

Verplichtstelling

Wat vindt u?

- Verwacht u dat de huidige vorm van verplichtstelling er over 10 jaar nog is?

We gaan verder op kahoot.it

Een goed pensioen voor iedereen?

Wat te doen met ZZP'ers?

- Geen verplichting tot pensioenopbouw (PVV, VVD, D66, ChristenUnie, SGP, GroenLinks)
- Fiscale prikkels voor ZZP'ers inbouwen (CDA)
- Wel verplicht pensioen opbouwen (PvdA)
- Laat de opdrachtgever van de ZZP'ers pensioen inleggen (Wat niet in verkiezingsprogramma staat, maar wel een uitgesproken lijn is van de SP)

Keuzevrijheid

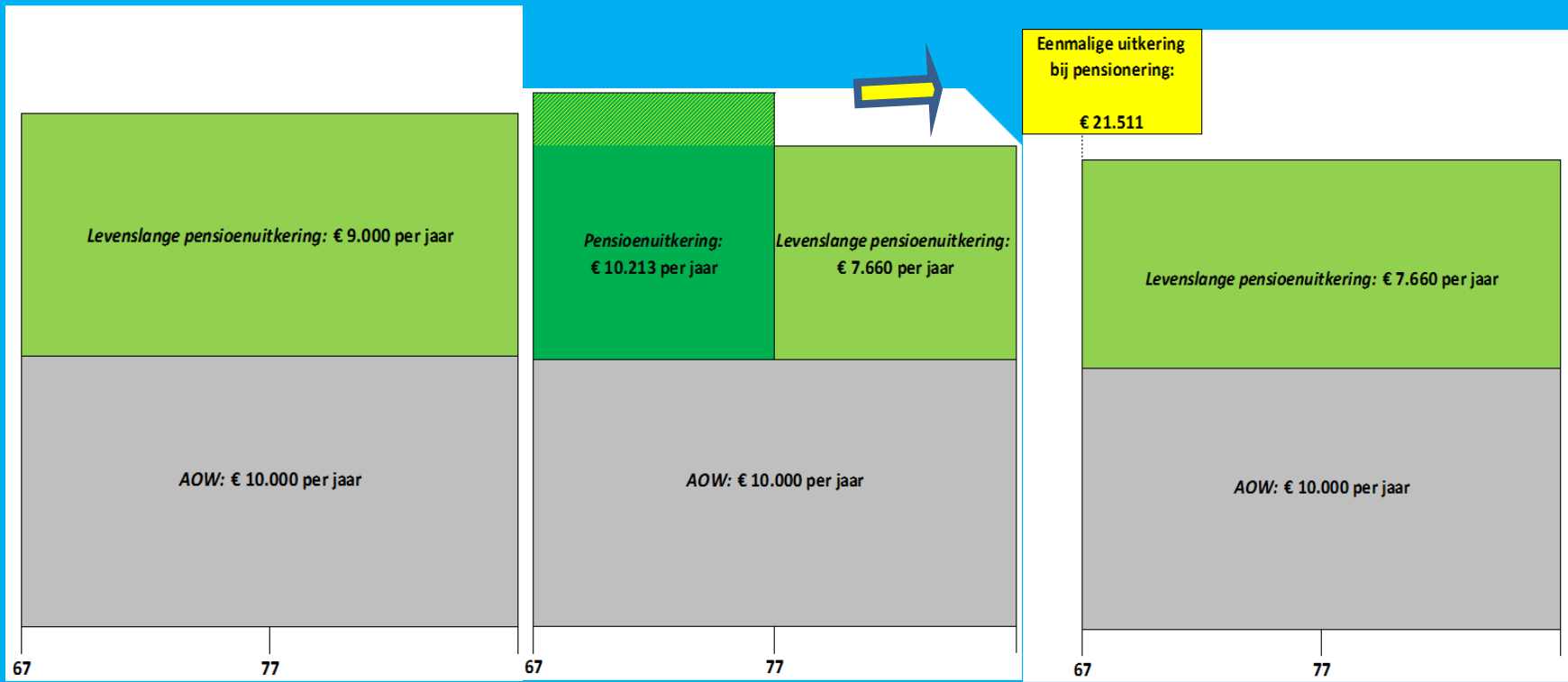
Sharp rise in pensioners driving inappropriate sports cars

USING YOUR
BRITISH PENSION
to buy a classic car

De eenmalige uitkering

Figuur 1: Voorbeeld hoe men hoogte van de eenmalige uitkering bepaalt

Wat vindt u?

- Van welke mogelijkheid in de pensioenregeling zou u zelf gebruik willen maken?

Laat het weten via kahoot.it